

ETKİNLİK 24: DUYGULARLA HAKLARA ADIM ADIM

çocuk hakları, sosyal duygusal öğrenme

YÖNERGE

- Çocukların duygulara dair çeşitli cevaplar vermesini kolaylaştırmak için siz duyguları öncesinde yazın ve yere dizin. Çocukların bu kartlara bakarak ilham almasını ve hissettikleri duyguları bulmasını sağlayın. Bunu yaparken duygu posterini kullanabilir ya da yazmak yerine bu posterin çıktısını alıp asabilirsiniz.
- Etkinliğin öncesinde etkinlik sonunda yer alan olaylardan kişi sayısı kadar seçin. Bu olayları kağıtlara yazın ya da çıktı alın.
- Hazırladığınız duygu kartlarını yere dizin. Çocukların çember şeklinde oturmasını sağlayın ve bu kartlara bakarak ilham almasını ve hissettikleri duyguları bulmasını sağlayın.
- Çocuklara “bugün nasıl hissediyorsunuz?” sorusunu sorun ve dağıttığınız kağıt ve kalemleri kullanarak hissettikleri duyguları kağıda yazarak kutuya atmalarını isteyin.
- Etkinliğin öncesinde kağıtlara yazdığınız ya da çıktı aldığınız olayları çocuklara rastgele dağıtın.
- Çemberin ortasına geçecek bir gönüllü aradığınızı söyleyin ve bu kişinin kutudan bir duygu seçerek yüksek sesle okuyacağını anlatın.

Yaş: 9+ yaş

Hedef: Çocukların günlük hayatlarında karşılaştıkları olaylar ile kendi hakları arasında ilişki kurmalarını sağlama, günlük yaşamda karşılaşılan haksızlık durumlarında çocukların hangi duyguları hissettikleri üzerine konuşarak empati becerisini destekleme

Süre: En az 40 dakika

Malzemeler: Kağıt, kalem, kutu, Söz Küçüğün mavi olay kartları, duygu kartları

- Gönüllü seçildikten sonra kutudan bir duygu seçecek. Bu arada çemberdeki diğer çocuklardan daellerindeki olay kartlarına bakmalarını ve o kartlardaki kişilerin arasında seçilen duyguyu hisseden biri olduğunu (kendileri ya da cevaplardaki kişilerin) düşünüyorlarsa ayağa kalkmalarını isteyin.
- Gönüllünün ayağa kalkanlardan söz almak isteyenlere söz vereceğini söyleyin. Söz alan kişinin olayı ve neden bu duyguyu hissetmiş olabileceğini açıklamasını isteyin.
- İlk denemeden sonra etkinliğin yönetimini ortadaki gönüllüye bırakabilirsiniz. Eğer ihtiyaç duyarsa hatırlatmalar yapınız.

Kolaylaştırıcıya notlar:

- En fazla 25 çocukla uygulanabilir.
- Çocuklardan gelen cevapların doğru ya da yanlış olması önemli değildir. Çocukların nedeni yeterince açıklamadığı düşünülürse tekrar olaya dönülerek birlikte düşünülebilir.
- Olayları her çocukta ikişer olacak şekilde dağıtabilirsiniz. Çocuk sayısı az ise üçer, dörder de dağıtabilirsiniz. Grupta olaylardakine benzer deneyimleri olan çocuklar varsa bazılarını değiştirmek, uyarlamak ya da kullanmamak mümkün olabilir.

Kaynak: Bu etkinlik, Söz küçüğün Kutu Oyunu Etkinlik Kitapçığı'ndan uyarlanmıştır.

ETKİNLİK 23: NESNELERLE HAKLARIM SERGİSİ

EK 1

<p>Ailen güzel sanatlarda okumanı onaylamıyor. Mühendis olmanın daha uygun olacağını söylüyorlar.</p>
<p>Okulda fotoğraf kulübü kurmak istiyorsunuz. Öğretmeniniz ve aileniz derslerinizden geri kalırsınız diye desteklemiyor.</p>
<p>15 yaşındasın. Hem okula gidiyorsun hem de kuaförde çalışıyorsun. 3 haftadır işlerden dolayı okula gidemedin.</p>
<p>4 yaşındaki kardeşin merak ettiği konularda babana sürekli sorular soruyor. Baban da "Of sıkıldım, sus artık" diyor.</p>
<p>Annen, küçüklüğünde Afrika'dan gelmiş. Bazı arkadaşların seni "kara böcek" diye çağırıyorlar. Bundan hoşlanmıyorsun.</p>
<p>Büyükler seçimlerle ilgili konuşuyorlar. Sen de fikrini söylemek istedin ama "Sen sus, bacak kadar boyunla her şeye karışma!" dediler.</p>
<p>13 yaşındasın. Mevsimlik işçi olarak çalışmak için nisan ayında okulu bırakıp ailenle birlikte tarlaya gittin.</p>
<p>Belediye, otobüs seferlerinde değişiklik yaptı. Mahallenizden şehir merkezine giden otobüs hattını çok yolcusu olmadığı için kaldırdı.</p>
<p>Yarıyıl tatilinde sınava hazırlanmak için bütün gün kursa gitmek zorundasın. Çok sevdiğin halde gitar çalmaya vakit kalmıyor.</p>
<p>Mültecisin ama mahalledeki bir grup genç "kendi ülkeneye geri dön" diyerek sürekli sana baskı yapıyor.</p>
<p>Ödevini yapmadın. Ablan da sinirlenip sana tokat attı.</p>
<p>Belediye oyun alanınıza otopark yapmaya karar verdi.</p>
<p>Sen mağazadan çıkarken alarm çaldı. Kasiyer "hırsız var" diyerek sana doğru koştu.</p>
<p>7. sınıftasın ve derslerinde başarısız olduğun için ailen seni okuldan almak istiyor.</p>

ETKİNLİK 23: NESNELERLE HAKLARIM SERGİSİ

EK 1 - devam

<p>Kuzenin dersleri çok iyi. Baban her fırsatta, onun başarısından, senin başarısızlığından söz ediyor.</p>
<p>Bilgisayarda oyun oynuyorsun. En zor bölümü geçmek üzereyken annen ders çalışman için bilgisayarını kapatıyor.</p>
<p>Eve alınan gazetede seni çok rahatsız eden bir sürü fotoğraf var.</p>
<p>Mahallenizde farklı kökenden insanlar yaşıyor ancak birbirleriyle sürekli kavgalılar. Kendini güvende hissetmiyorsun.</p>
<p>12 yaşındasın. Ailen yoksul olduğu için pazarda yük taşıyorsun yapıyorsun.</p>
<p>Görme engellisin. Yaşadığın yerde eğitim görebileceğin, uygun bir okul yok.</p>
<p>Ne zaman aile içinde bir fikrini söylemek istesen "Çocuklar her lafa karışmaz!" cümlesiyle karşılaşıyorsun.</p>
<p>Okula giderken geniş bir caddeden geçmek zorundasın ama yaya geçidi yok.</p>
<p>Sahilde oyun oynayan çocuklar küçük deniz kaplumbağalarını bulup en uzağa atmaya oynuyorlar.</p>
<p>Kardeşin gizlice senin günlüğünü okumuş.</p>
<p>Yaşadığınız kentte, su sıkıntısı var. Suyu daha az kullanmanız gerekiyor. Ama mahalleli halı ve araba yıkamaya devam ediyor.</p>
<p>Mahallendeki belediyeye ait gençlik merkezini hiç bir neden söylemeden kapattılar.</p>
<p>Arkadaşların konuşma şeklinden dolayı sana gülüyor. Bu yüzden sınıfta konuşmak istemiyorsun.</p>
<p>İzlediğin haber programında sürekli seni rahatsız eden şiddet görüntüleriyle karşılaşıyorsun.</p>
<p>Eğitim sistemi değişti ama çocuklara görüşleri sorulmadı.</p>
<p>Büyükler sana sürekli "sen kızsın, futbol oynayamayacaksın" diyor.</p>
<p>Bir üst sınıftan okul arkadaşın sık sık internetten seni tehdit ediyor.</p>
<p>Anne ve baban cezaevine girdi. Bu süreçte sana bakacak kimse yok. Bu durumda devletin korumasın altına alarak bir çocuk yuvasına yerleştirdin. Anca yuvada kalmaktan memnun değilsin.</p>